

PUBLICATIES STADSDEELBESTUUR 2004

STADSDEELRAAD

schriftelijke vragen en beantwoording

1

Schriftelijke vragen van het raadslid Coumou (GroenLinks) en antwoorden van het Dagelijks Bestuur over de herbouw van het rijksmonument Bloemgracht 5

Amsterdam, 7 januari 2005

Op 14 november 2002 werd de Amsterdamse binnenstad opgeschrikt door het instorten over drie verdiepingen van het rijksmonument Bloemgracht 5. De oorzaak waren voortijdige en onjuist uitgevoerde sloopactiviteiten. Inmiddels zijn we ruim 2 jaar verder en is de bouwer onder wiens verantwoordelijkheid de instorting heeft plaatsgevonden in een gerechtelijke uitspraak veroordeeld tot een boete van € 2500.

Buiten het bevorderen van de gerechtelijke procedure tegen de aannemer, lijkt het Dagelijks Bestuur stil te hebben gezeten. Er lijken geen activiteiten te zijn ondernomen om de historische wand van de Bloemgracht op nummer 5 op een passende wijze aan te helen. Dit ondanks het feit dat hierover destijds in de Commissie Openbare Ruimte is gesproken.

Zo is het verbazingwekkend dat herbouw van Bloemgracht 5 momenteel niet aan de orde is. De huidige eigenaar van Bloemgracht 5, die na het instorten de restanten heeft gekocht, was niet op de hoogte van de wens om tot herbouw over te gaan. Hij is daarover door het stadsdeel ook niet benaderd. Het gevolg is dat momenteel nieuwbouwplannen voor Bloemgracht 5 in behandeling zijn bij de Welstandscommissie terwijl de opdrachtgever bereid zou zijn het ingestorte pand te herbouwen.

Heel anders ging het na de instorting van Keizersgracht 268 in 1998. De toenmalige wethouder Monumentenzorg van de Gemeente Amsterdam heeft zich destijds zeer ingespannen voor herbouw van het pand. Met als resultaat dat de gevelwand aan de Keizersgracht op historisch verantwoorde wijze is aangeheeld.

Deze constatering geven aanleiding tot de volgende vragen aan het Dagelijks Bestuur. De vragen staan hierna cursief en de antwoorden recht.

1. Heeft het Dagelijks Bestuur na het instorten van Bloemgracht 5 stappen ondernomen om tot herbouw van dit pand te komen en zo ja welke?

Het Dagelijks Bestuur heeft geen stappen ondernomen om tot herbouw van het pand te komen.

2 Zo nee (op vraag 1), waarom niet en is het beleid van het Dagelijks Bestuur dan om het in dit soort gevallen van beschadiging van monumenten altijd aan de eigenaar van het betreffende pand over te laten of er wordt herbouwd of niet?

Omdat uit de brief d.d. 20 januari 2003 van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg blijkt dat de Rijksdienst het pand na de instorting op 14 november 2002 niet meer beschouwt als een rijksmonument: "De overblijfselen zijn qua omvang, ontwerp, materiaalgebruik, zeldzaamheid of anderszins niet van dien aard, dat handhaving van het pand als rijksmonument gerechtvaardigd kan worden." Het Dagelijks Bestuur acht herbouw derhalve niet zinvol, omdat de monumentale waarden verloren zijn gegaan. In de Monumentenwet geldt geen herbouwplicht.

3 Zo ja (op vraag 1), hoe kan het dan dat op dit moment uitsluitend een

nieuwbouwplan in behandeling is?

4 Is het Dagelijks Bestuur bereid alsnog de herbouw van Bloemgracht 5 te bevorderen mede gezien de uitspraak van de eigenaar en zo nee waarom niet?

Neen, omdat herbouw niet zinnig is omdat de monumentale waarde verdwenen is, de Rijksdienst voor de Monumentenzorg het pand niet meer beschouwt als monument en er geen herbouwplicht geldt. Het Dagelijks Bestuur heeft geen wettige middelen om herbouw af te dwingen. Dit is aan de eigenaar van het pand. De kwaliteit van het nieuw te bouwen pand moet wel voldoen aan redelijke eisen van welstand zoals vastgelegd in de Welstandsnota. Aan de nieuwe eigenaar is op 28 december 2004 een bouwvergunning verleend voor het oprichten van twee woningen in een historiserende stijl. Dit bouwplan heeft (uiteindelijk) een positief advies van de welstandscommissie gekregen.

5 Is het Dagelijks Bestuur op de hoogte van het feit dat bij verzekering van monumentenpanden de eis geldt dat de verzekerde som zo hoog moet zijn dat in geval van het verloren gaan van het pand herbouw altijd mogelijk is?

Uit het Besluit Rijkssubsidiëring Restauratie Monumenten 1997 blijkt slechts dat het rijksmonument verzekerd moet zijn tegen brand-, bliksem- en stormschade in geval van het verlenen van restauratie subsidie, om het gemeenschapsgeld veilig te stellen. Hiervan is geen sprake.

6 Is het Dagelijks Bestuur het met vragensteller eens dat de wijze waarop Bloemgracht 5 verloren is gegaan, een wijze die heeft geleid tot een veroordeling door de rechter, het Dagelijks Bestuur zich extra zou moeten inspannen om in dit geval tot herbouw van het pand te komen?

Neen, het Dagelijks Bestuur is van mening dat in dit geval het initiatief tot herbouw bij de eigenaar van het pand ligt. Herbouw is niet af te dwingen. De vastgesteld welstandsnota geeft voldoende kwaliteitscriteria voor het uiterlijk van het nieuw te bouwen pand.

Verschenen op